

Regels over wegwerpplastic

Plastic zwerfafval neemt jaarlijks toe en is schadelijk voor het milieu. De overheid wil wegwerpplastic verminderen. En meer plastic inzamelen en recyclen. Daarom gelden regels voor wegwerpproducten die plastic bevatten.

Wegwerpplastic is schadelijk voor het milieu

De hoeveelheid wegwerpplastic in het milieu neemt jaarlijks toe. Ook in Nederland worden elke dag 19 miljoen bekers en voedselverpakkingen die plastic bevatten weggegooid na eenmalig gebruik. Dit is onnodig veel afval, ook op straat en in de bosjes. En veroorzaakt een groot milieuprobleem. In plastic zitten namelijk vaak giftige stoffen, die de natuur niet kan afbreken. Hierdoor eten veel dieren per ongeluk de plastic resten en worden hier ziek van.

De overheid stimuleert daarom met de nieuwe regelgeving het gebruik van herbruikbare bekers en bakjes. Op die manier wordt ook beter omgegaan met onze grondstoffen.

Maatregelen plastic zwerfafval

De belangrijkste maatregelen om plastic zwerfafval te voorkomen, zijn:

Verbod op de verkoop van bepaalde plastic
wegwerpproducten

Het gaat om plastic bordjes, bestek, roerstaafjes, rietjes, wattenstaafjes en ballonstokjes. Het verbod geldt ook voor drank- en voedselverpakkingen van zogenoemd

geëxpandeerd en geëxtrudeerd polystyreen (EPS en XPS). Dit is een soort piepschuim waar bijvoorbeeld drinkbekers en hamburgerbakjes van worden gemaakt. Dit materiaal is zo licht, dat het makkelijk wegwaait. Ook geldt het verbod voor producten van oxo-degradeerbaar plastic. Bijvoorbeeld tasjes en flesjes. Door deze plasticsoort komen microplastics in het milieu. Het verbod geldt sinds 3 juli 2021. Wattenstaafjes en rietjes die aan de norm voor medisch hulpmiddel voldoen, mogen nog wel worden verkocht.

Statiegeld van € 0,15 op kleine plastic flesjes tot 1 liter en blikjes voor dranken

Ook moeten producenten minimaal 90% van alle plastic drinkflessen tot 3 liter inzamelen voor recycling. Deze regels gelden sinds 1 juli 2021. Op grotere flessen zit al langer statiegeld. Op blikjes water, frisdrank, bier en andere zwak-alcoholhoudende drank zit sinds 1 januari 2023 statiegeld.

Logo verplicht op bepaalde plastic producten

Op het logo staat dat er plastic in het product zit. En dat het product daardoor schadelijk is voor de natuur. Het gaat om vochtige doekjes, tampons, maandverband, tabaksproducten en drinkbekers die plastic bevatten. Dit logo is sinds 3 juli 2021 verplicht.

Vissers moeten minimaal 23% van het afval van vistuig inzamelen

Dit percentage wordt elk jaar hoger. Een kwart van het plastic in zee komt namelijk van vistuig. Deze regel geldt sinds 1 januari 2022.

Producenten van plastic producten die veel in het zwerfafval voorkomen, betalen de kosten voor het opruimen van (zwerf)afval

Dit geldt onder andere voor verpakkingen, drinkbekers, lichte plastic tassen, vochtige doekjes, tabaksproducten (met filters) en ballonnen. Producenten moeten consumenten ook informatie geven over hoe zij zwerfafval kunnen voorkomen. Deze regels gelden sinds 1 januari 2023.

Extra kosten voor het gebruik van plastic wegwerpbekers en -bakjes voor dranken en maaltijden voor onderweg

Sinds 1 juli 2023 betalen klanten van afhaallocaties, bezorglocaties en supermarkten voor [wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten](#). Voor dranken en maaltijden die ter plekke worden bereid, kunnen klanten ook kiezen voor het gebruik van een herbruikbaar alternatief. Zo kunnen ze op de ene locatie bijvoorbeeld zelf een beker of bakje meenemen. En op de andere locatie gebruikmaken van retourneerbare bekers of bakjes die worden aangeboden door de locatie.

Herbruikbaar servies verplicht voor eten en drinken ter plaatse
Klanten die vanaf 1 januari 2024 in hotels, cafés of restaurants iets drinken of eten, krijgen geen wegwerpbekers of -bakjes met plastic erin. Herbruikbaar servies is de standaard. Op 1 januari 2024 zijn bijvoorbeeld ook kantoren, bedrijfskantines, scholen, sportclubs, verenigingen, gesloten evenementen en attractieparken overgestapt op herbruikbare bekers en bakjes. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) deelt [voor sommige overtredingen nog geen boetes](#) uit (zie: Handhaving - Wie gaat er over de naleving/handhaving van de reductiemaatregelen rondom wegwerpplastics?)

Doppen moeten vastzitten aan plastic flessen en drankverpakkingen

Sinds 3 juli 2024 moeten doppen vastzitten aan plastic flessen en drankverpakkingen. Zo worden ze automatisch ingeleverd voor recycling, en komen ze niet in het zwerfafval.

Maatregelen die later ingaan:

PET-flessen moeten vanaf 2025 voor minstens 25% uit gerecycled plastic bestaan.

In 2030 moet dit minstens 30% zijn.

De overheid gaat consumenten meer informatie geven over herbruikbare alternatieven voor wegwerpplastic.

Consumenten kunnen op de website van Milieu Centraal al informatie vinden over [hoe ze zwerfafval voorkomen](#) en [hoe ze plastic scheiden](#).